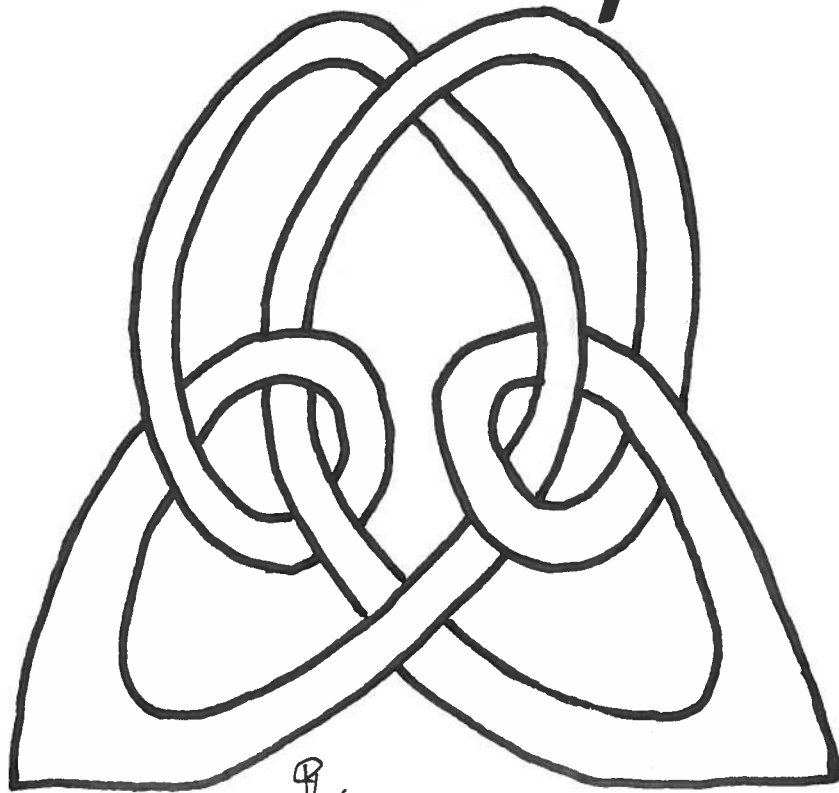

Augustus 1996

Het Knoope

07/96

Knauwertje

En Wat Is Dit Nu Weer??!

Een terechte vraag die velen zich zullen stellen als ze deze geïmproviseerde uitgave van *Het Knoopeknauwertje* in hun post vinden. De aanleiding voor dit projekt is feitelijk ook een vraag die stevast opborrelt als ik mijn post doorneem: tjeetje, weeral niks van de *International Guild of Knot Tyers (IGKT)*? Toegegeven dat *Knotting Matters*, de 3-maandelijke nieuwsbrief van de grootste knopenleggersklub ter wereld, het laatste jaar enorm verbeterd is, maar laten we er verder toch geen doekjes om winden. Zoals alle IGKT-ers betaal ik jaarlijks trouw een smak kontributie aan een gilde dat s'werelds knopenleggers bijeen tracht te houden. Leuk als je dan ergens in het zuidoosten van Engeland woont, maar in de Hollandse rimboe levert je investering weinig rendement. Laat het meteen gezegd zijn dat er natuurlijk argumenten vóór en tegen dat soort opmerkingen bestaan, maar ik blijf erbij dat zo afentoe een Engelstalige *Knotting Matters* te mogen lezen voor de meeste knopenleggers een erg schamel bedrijven van hun hobby is. Trouwens, men sluit zich bij een knopenvereniging aan om iets van knopen te zien en waarom zou dat niet hier in de lage landen *en* in het Nederlands kunnen? Kan daar niets aan gedaan worden dan? Het schijnt ontzettend moeilijk te zijn. Sterker nog, ondanks alle moeite die sommigen zich getroost hebben om het knopenleggen in België en Nederland voor een totale teloorgang te behoeden, vind ik het jammer te moeten konstateren dat het onderwerp er in onze kontreien momenteel erg belabberd bij ligt. Die zorgelijke toestand verbaast me oneindig veel, want knopen vormen mijns inziens een ontzettend spannend onderwerp. Om het nog vreemder te maken kletsen de knopenleggers, die ik persoonlijk ken, je maar al te graag de oren van je hoofd, als ze daar de kans voor krijgen. Bovendien *heeft* voornoemd taalgebied een grootse internationale knoopreputatie. Een bizarre situatie, nietwaar? Met andere woorden: het ligt niet aan de knoopjes zelf, maar toch staan we hier met een onsterfelijk onderwerp dat langzaam doodbloedt. Hoe kun je zo'n knoop doorhakken? Ik meen dat als iemand de moeite zou nemen om een "bindmiddel" te scheppen, dan gebeurt er vast wel wat meer in ons hoekje van de knopenwereld. Ik hoor het je al vragen: *Oja, en waarom dan wel?* Het werkt inspirerend om de knoopkunsten van anderen te mogen bewonderen. Als je toegankelijke uitleg hebt in een taal-waar-je-zonder-woordenboek-ook-nog-wat-van-begrijpt, dan wordt er meer geëxperimenteerd met knopen. Bovendien als je de knoopideën van de talloze aktieve (en uiterst kundige!) knopers, die in het wild rondlopen, op een of andere manier kunt ontmoeten dan heeft dat misschien ook wel een sneeuwbal effekt. Tjah, misschien ook niet, misschien zit ik er grandioos naast met mijn gefilosofeer. De vraag is gewoonweg: hoe kun je knopen op een omvangrijker Nederlandstalige schaal tot leven brengen? Voor mij schuilt de enige manier om daar achter te komen in het daadwerkelijk gestalte geven aan een bindmiddel-experiment. Vandaar dat ik bij deze een paar voelhorens uitsteek.

Laat ik iets meer over de achterliggende opzet vertellen. In deze eerste uitgave heb ik wat eigen geld gestoken om postzegels en fotokopiën te kopen. Daarna heb ik dit schrijven naar zo'n 100 mensen en instanties in de lage landen verzonden. Het merendeel daarvan

Het Knoopeknauwertje - No.1 augustus 1996

zijn voor mij volslagen onbekenden. Onder hen bevinden zich IGKT-leden, het Klaas Knop Fonds op Terschelling, diverse musea en zeevaartscholen, afgehaakte gildeleden en gewone verdwaalde knopers. Een wonderlijk en kleurrijk geheel, waaronder beslist andere laaiende enthousiastelingen die dit initiatief van harte zullen toejuichen, maar *ik* ken ze niet. Wat alle anderen denken zullen we hier maar niet in het midden laten, want die gedachten daar gaat het namelijk om. Aan de hand daarvan kun je te weten komen of er in Nederland en België voldoende animo bestaat om een blaadje als dit gaande te houden. Een tijdschriftje over het fenomeen knoop in de vorm van brieven, schetsen, artikeltjes, foto's, en informatie die lezers voor publikatie naar *Het Knoopeknauwertje* toesturen. Een beetje in de stijl van wat je hier nu onder ogen hebt. Nogal ambitieus, hè? Ja, dat vind ik zelf ook. Het vullen van een paar jaargangen stelt niets voor. De problemen liggen elders, want met een oplage van 50-60 stuks van zo'n 2-maandelijks provisorische blaadje is jaarlijks méér dan 1000 gulden gemoeid en, laten we eerlijk wezen, die heb ik er nog niet voor. Er zou in feite ieder jaar per persoon ongeveer 15 gulden (300BEF) tegen aan moeten oeps!

Als je bovenstaande gesnapt hebt, dan gaan we verder. Het is duidelijk dat we trachten een *non-profit*, liefst geheel gratis, volledig onafhankelijk en periodiek Nederlandstalig knopenblad op poten te zetten. Stel dat we sponsors zouden kunnen vinden om een jaargang van *Het Knoopeknauwertje* te financieren? Zouden we van dat fantastische blad dan een gratis jaargang krijgen? Wat mij betreft wel, maar zover zijn we nog niet, hè? Op het moment dat ik dit toetsenbord zit te mishandelen is er *nog helemaal niets* vastgelegd. De toekomst van dit blad ligt dus deels in *jouw* handen!

Wat moet je doen? Aangezien ik jou aangeschreven heb, zou ik graag willen dat jij aan mij kenbaar maakt wat je van al deze plannen denkt. Zou je willen dat er zo'n blad komt? Zou je er iets voor over hebben in de vorm van geld, ideën, kritiek, commentaren. Met die *feedback* is er namelijk pas te bepalen of dit project *echt* doorgang kan vinden. Denk er maar eens over na terwijl je de knoopjes uit dit blad zit te maken. Mocht ik helemaal niets horen, ... wat dan? Voor mij persoonlijk is er feitelijk geen probleem. Ik vermaak me wel met mijn geknoop. Ik blijf gewoon schrijven met die 10 of zo mensen met wie ik in Nederland en België korrespondeer. Het redigeren van een blad lijkt me echter waardevoller voor nog meer knopers. Maar ach, wat stellen de ideën van één individu in een democratie eigenlijk voor? Het gaat om de grootste gemene deler van alle meningen. Wie zwijgt stemt toe dat er niets gebeurt. Laat dus van je horen!

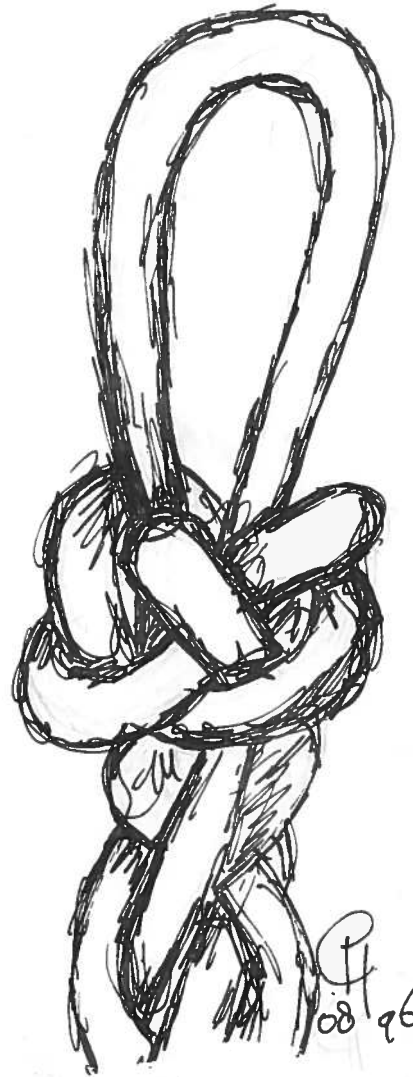
Vriendelijke groeten

Pieter.

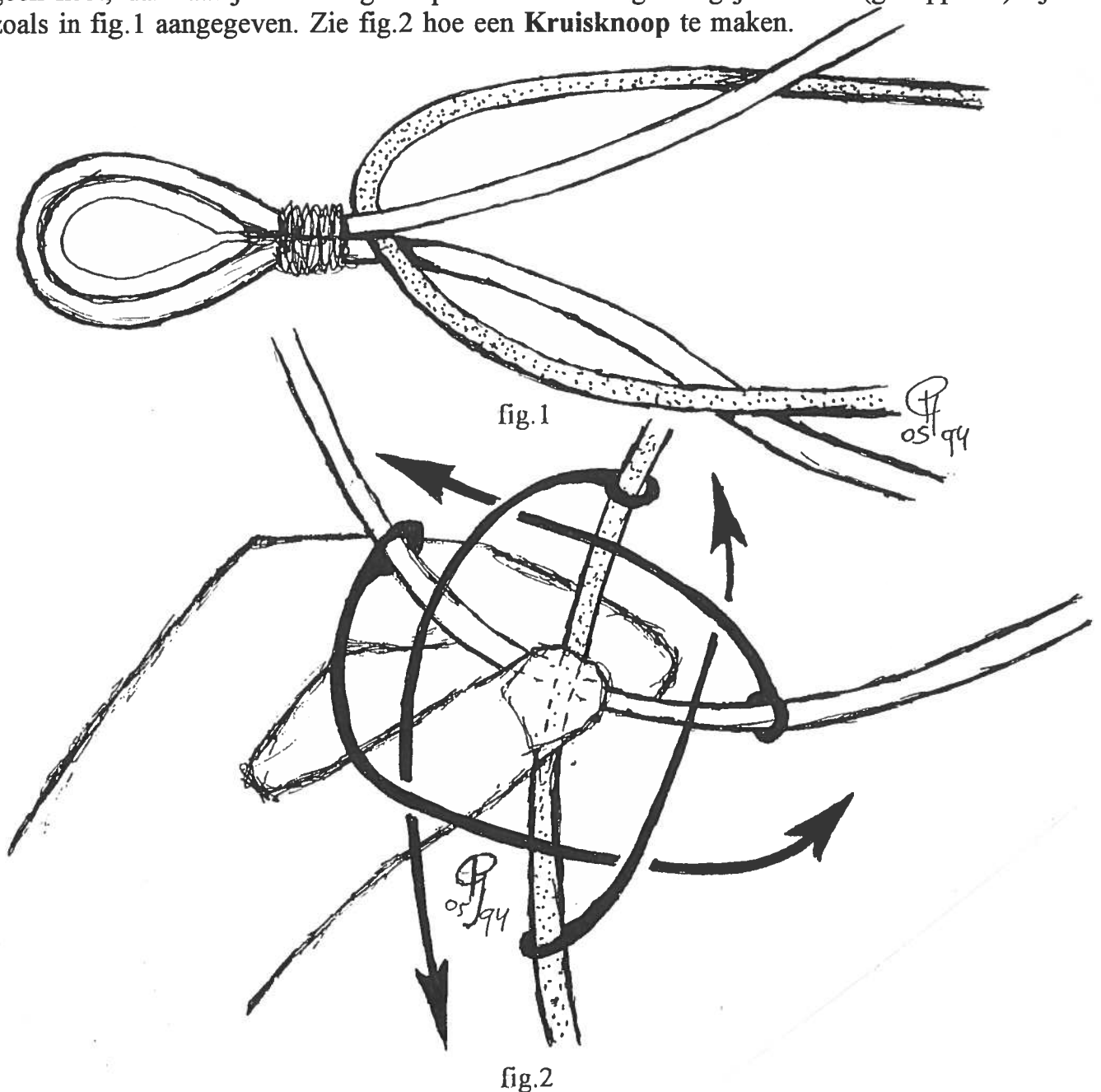
Pieter van de Griend

**Een makkelijk
te maken endje
voor aan de bel**

Het Maken Van Een Oogje Met Stopperknoop

Op deze eerste zes bladzijden van *Het Knoopeknauwertje* wil ik laten zien *hoe* een eenvoudig allemanseindje te maken. Allereerst vormen we een oogje, want anders is het ding moeilijk aan de klepel te bevestigen. Daarna maken we een stukje ontzettend simpel 4-strengs vlechtwerk. Na ons 4-strengs gepruts komen we bij een bol-achtige verdikking. Voor dit avontuur in 9 figuren moet je over twee stukken lijn beschikken waarvan de lengte afhangt van de dikte. Méér wil ik over dat soort flauwekul absoluut niet kwijt. Als je een kousje hebt is dat mooi meegenomen. Bindsel het ongeveer in het midden van een van je lijnen. Als je kousje reeds door iemand anders is *meegenomen*, of als je er gewoon géén hebt, dan laat je die vorige stap maar achterwege. Leg je tweede (gestippelde) lijn zoals in fig.1 aangegeven. Zie fig.2 hoe een **Kruisknoop** te maken.

Onder de net-gemaakte Kruisknoop leg je een Schildknoop (fig.3). In fig.4 kun je zien hoe de strengen ongeveer moeten liggen. Het samenstel heet een Stopperknoop.

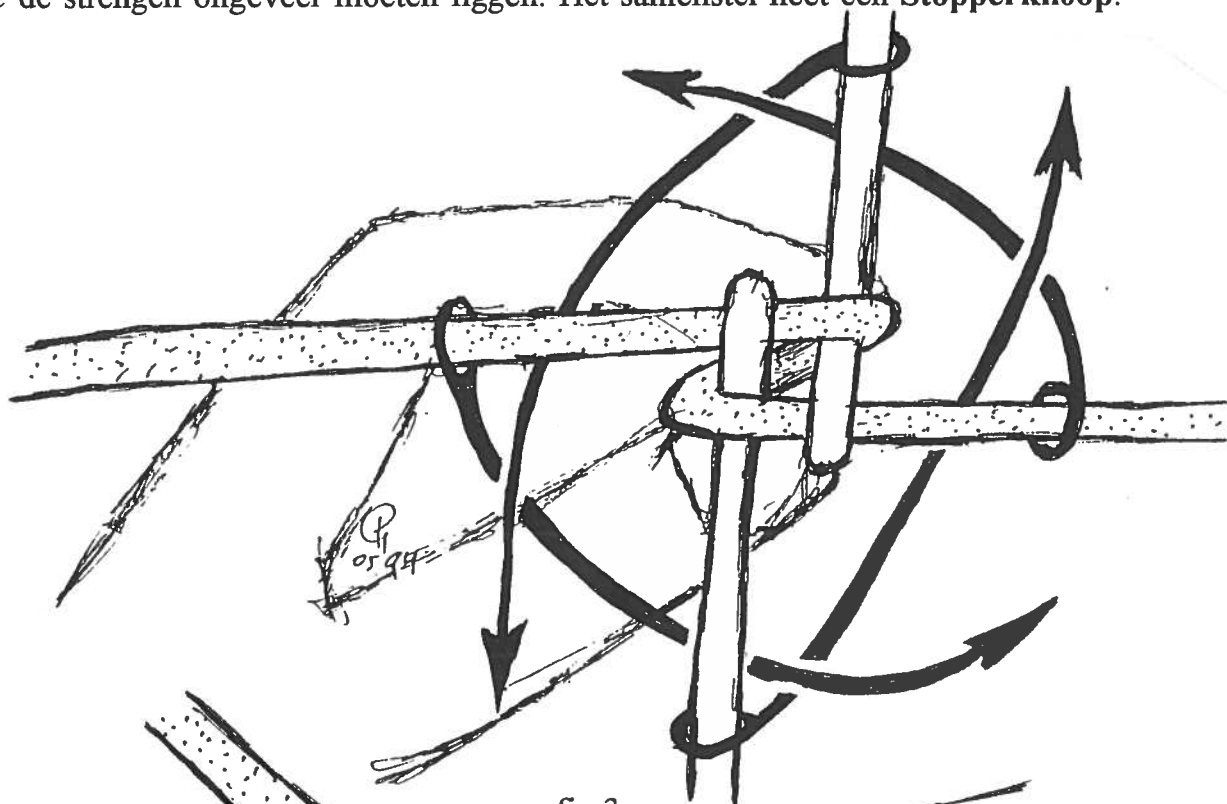

fig.3

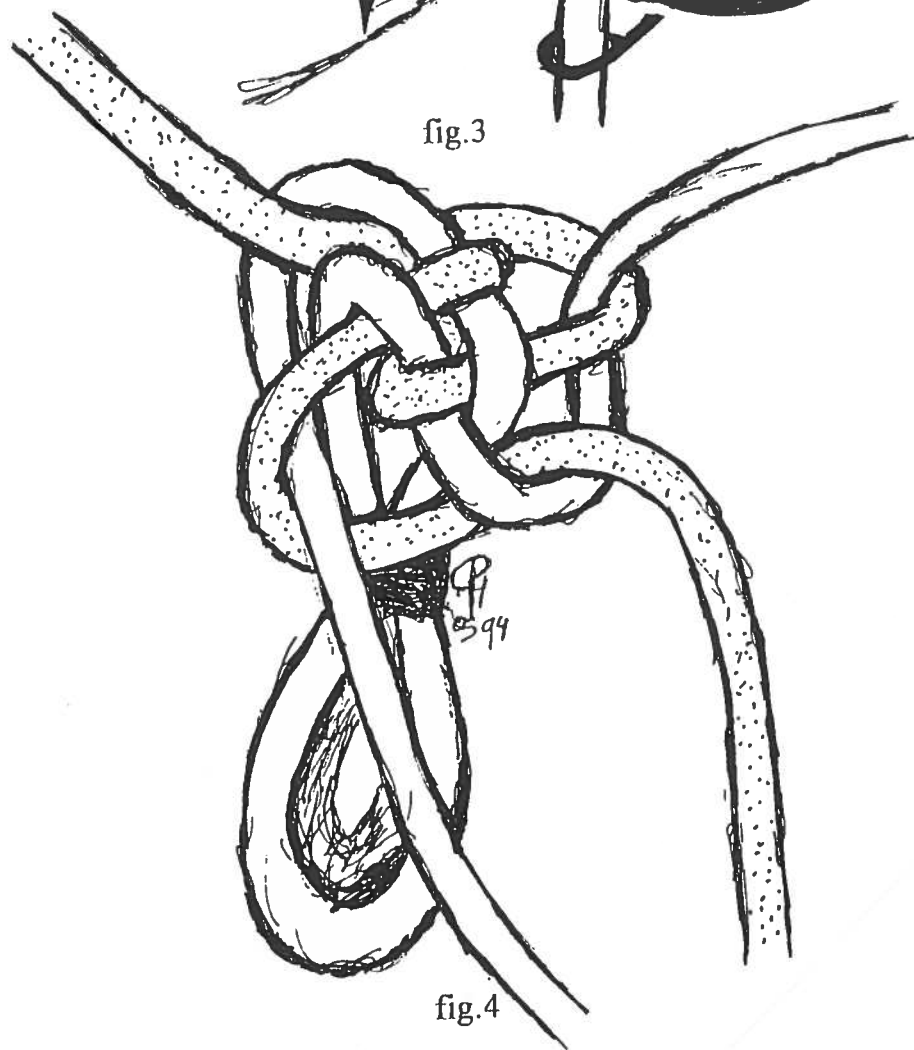
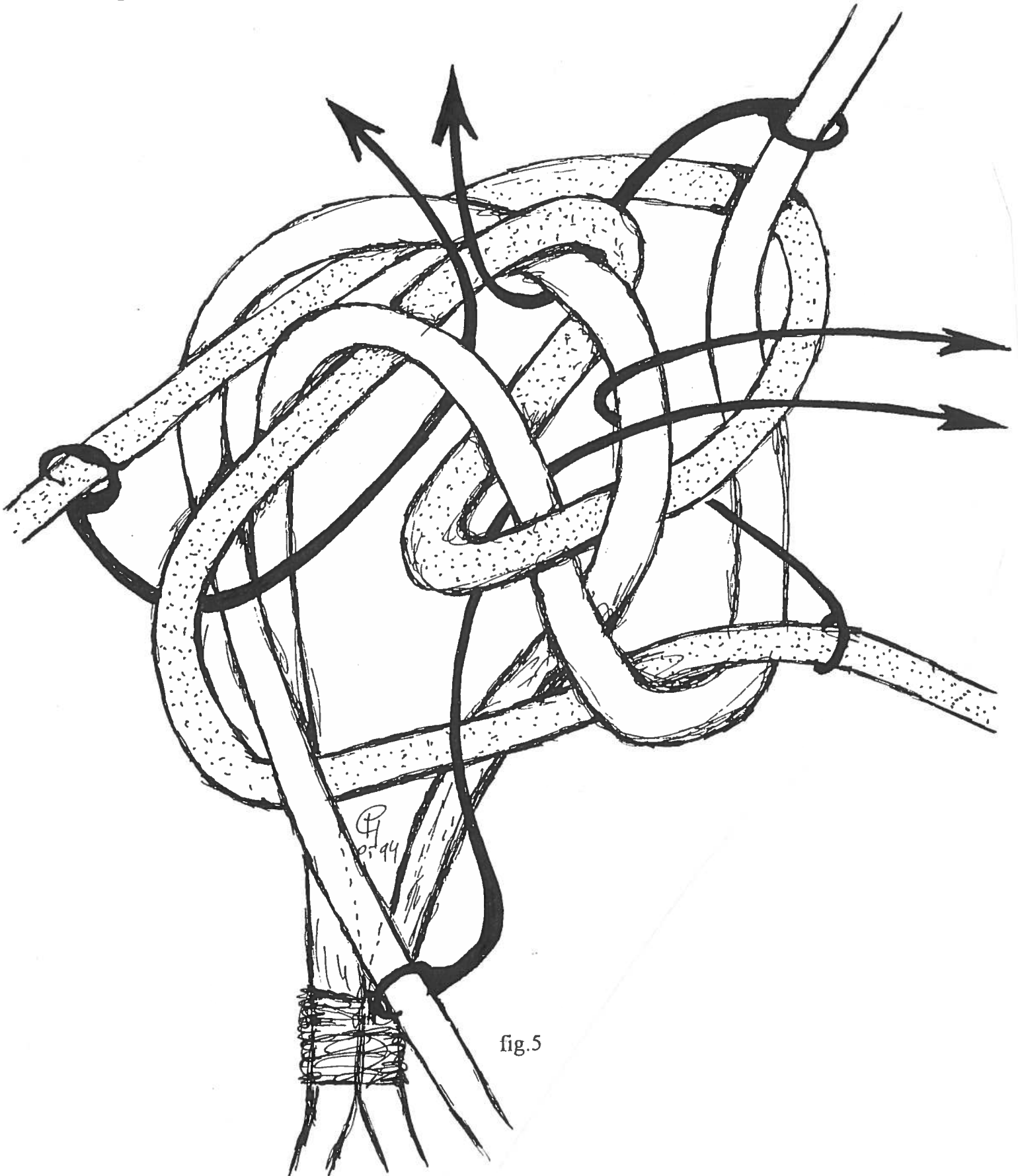

fig.4

Werk je Stopperknoopachtige konstruktie voorzichtig een beetje open en steek de 4 tampen *dwars door* de nu gevormde knoop, zoals in fig.5 aangegeven.

Het Maken Van Een Simpel 4-strengs Vlechtwerkje

Het maken van een van de vele mogelijke 4-strengs vlechtwerkjes is in de figuren 6 en 7 hieronder weergegeven. Hoe moet je die figuren lezen? Eerst kijk je naar de onderste fig.6. Bemerk dat je de linkerstreng onder 2 naar rechts en over 1 naar links neemt. Kijk naar bovenste fig.7 en bemerk dat je ditmaal de rechterstreng onder 2 naar links en over 1 naar rechts neemt. Ga dan terug naar figuur 6, herhaal de procedure, ga naar figuur 7 en herhaal de procedure. Dit kun je blijven doen, in ieder geval totdat je lijntje op is, maar het verdient aanbeveling om vóór die tijd even te stoppen..... Trek het weefsel om de zoveel tijd ook *gelijkmatig* strak.

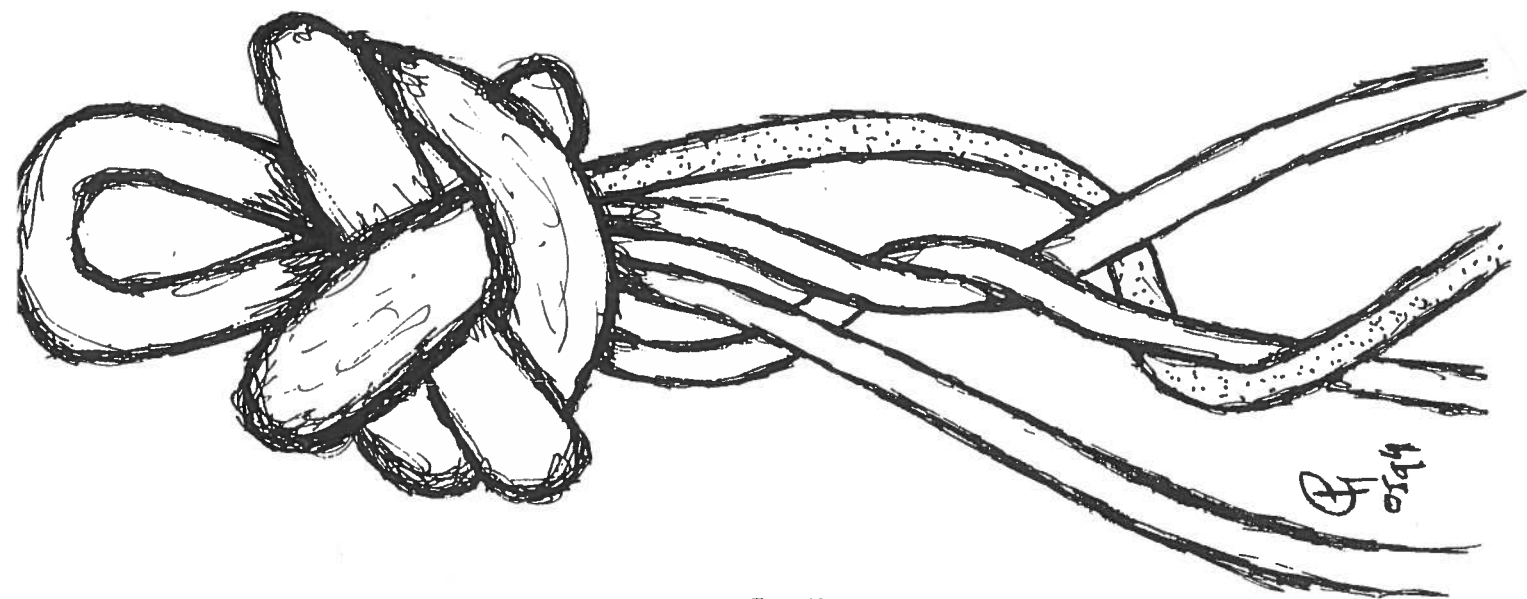

fig. 7

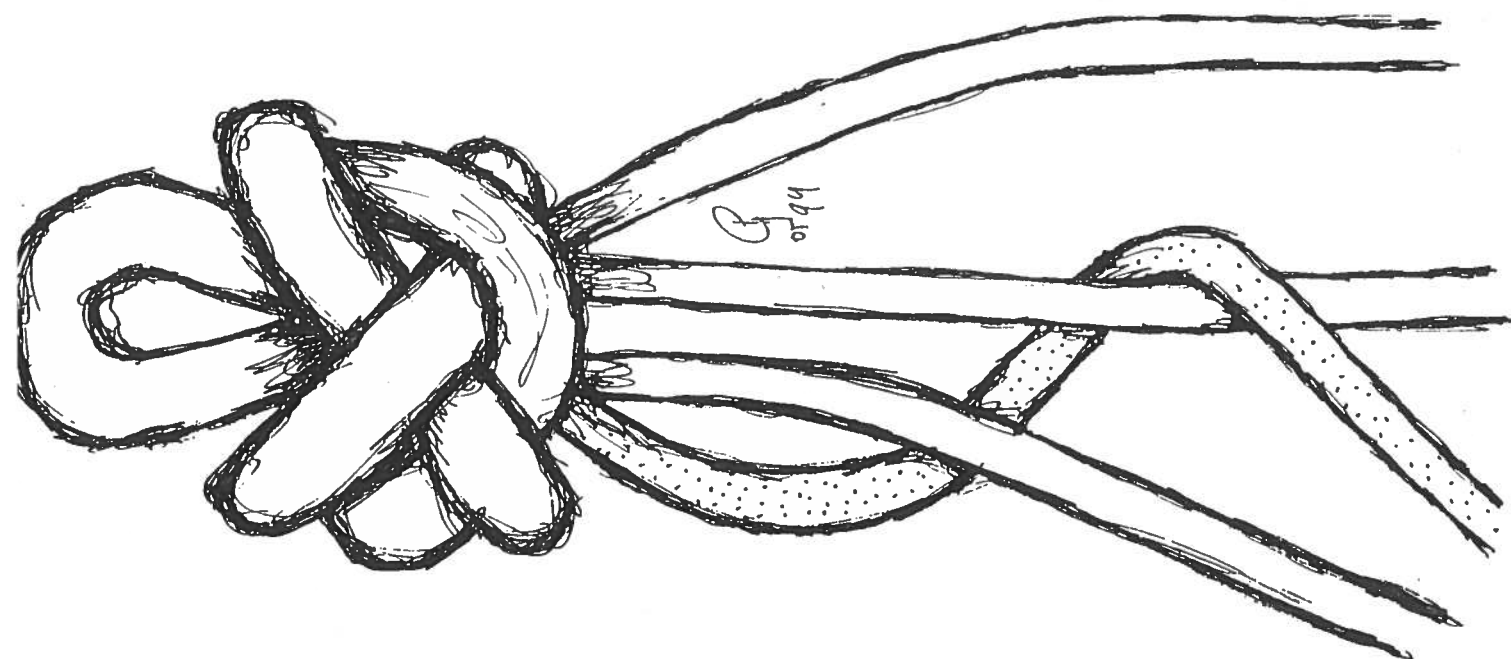
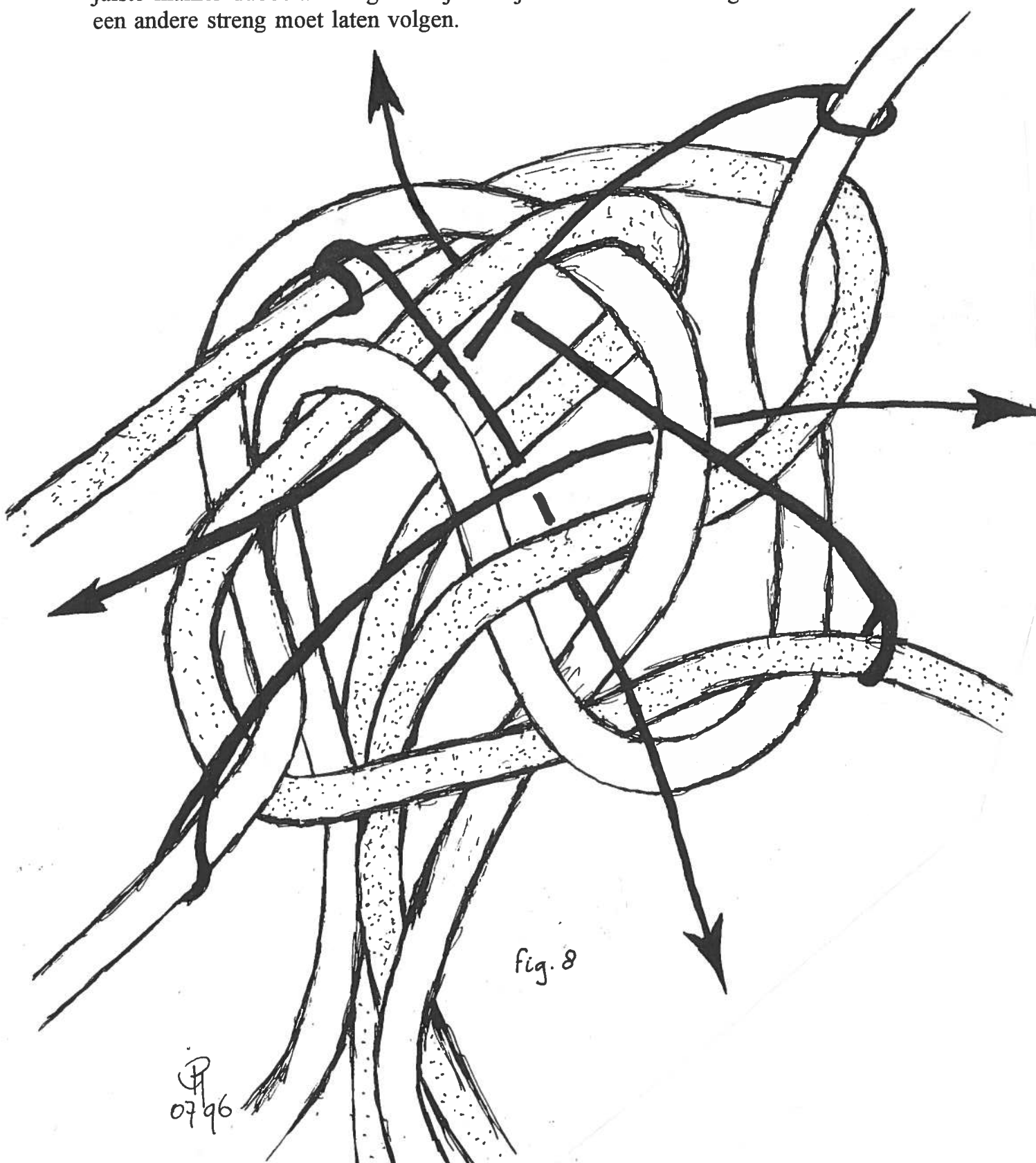

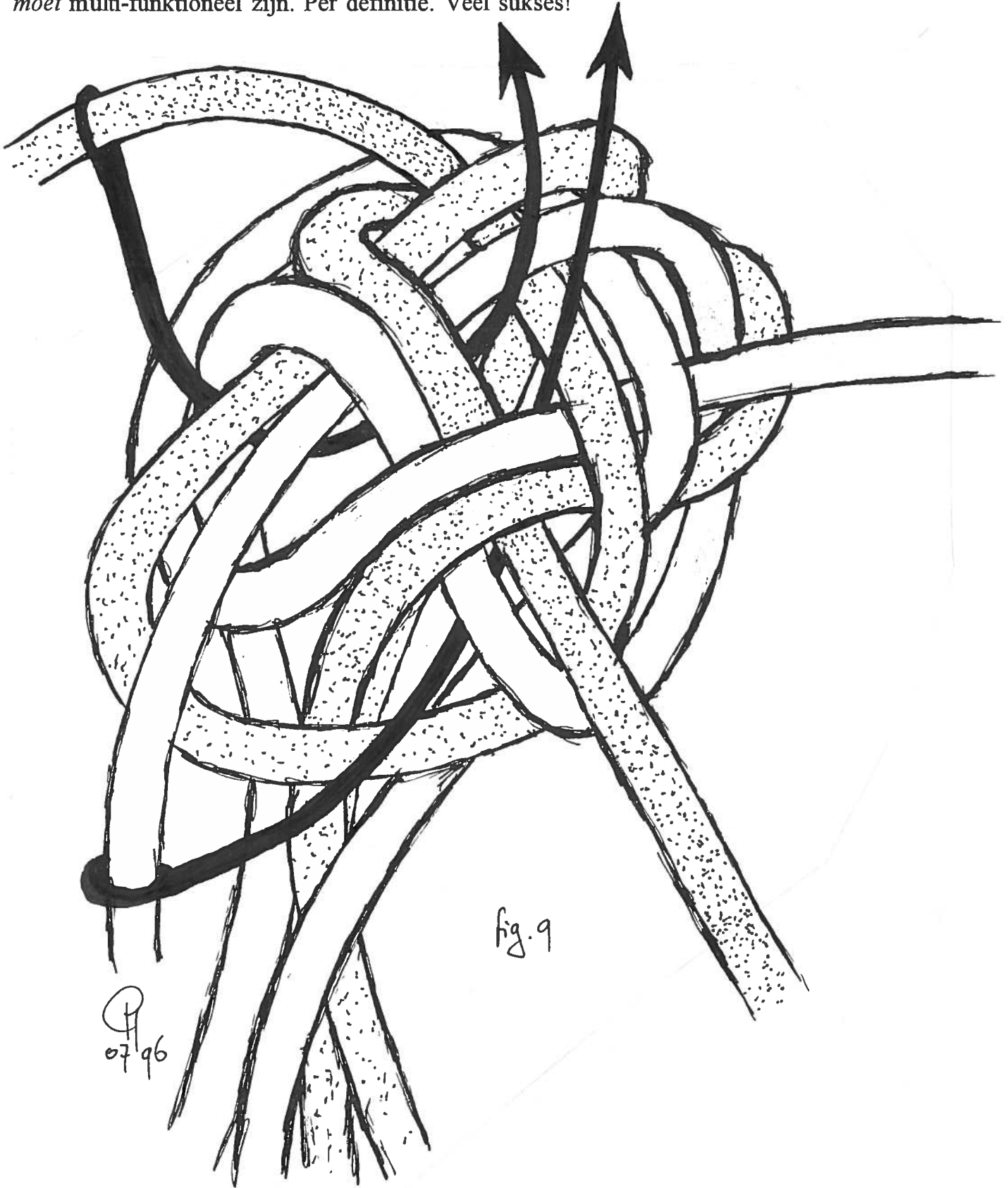
fig.6

Een Verdubbelde Stopperknoop met Kwastje

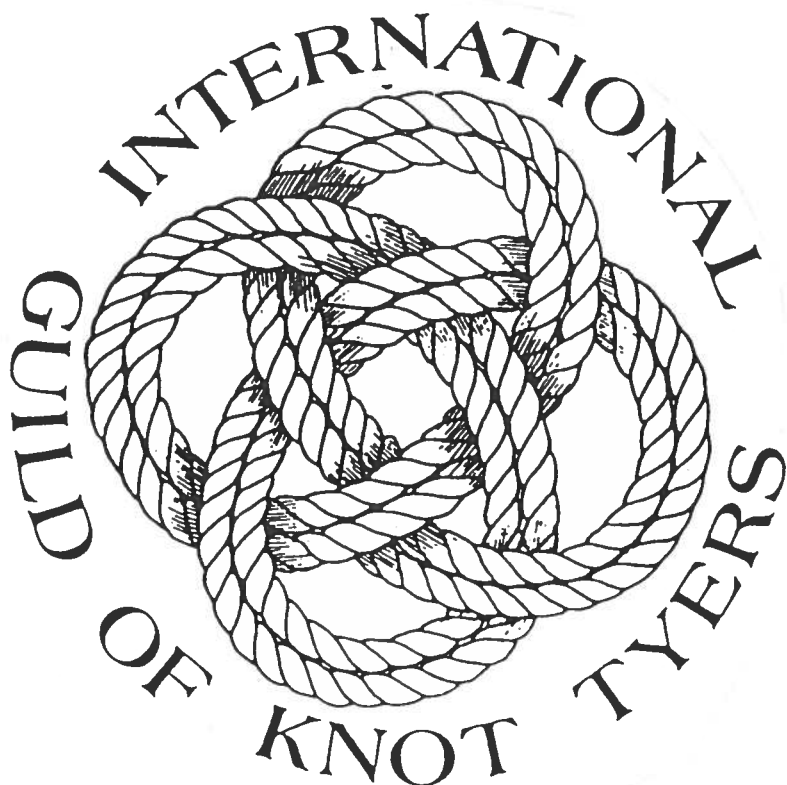
Maak eerst een Kruisknoop (fig.2) met daaronder een Schildknoop (fig.3). Door dit geheel vervolgens te verdubbelen krijg je een simpele verdikking aan het eind van je 4-strengs vlechtwerkje. Een Verdubbelde Stopperknoop stelt niets voor als je maar op de juiste manier dubbelt. In fig.8 zie je hoe je elk van de 4 strengen ieder voor zich *boven* een andere streng moet laten volgen.

In fig.9 is voor twee van de vier strengen aangegeven hoe ze door de nu-verdubbelde Stopperknoop gestoken moeten worden. De andere twee strengen gaan dus op *precies* dezelfde manier! Door de 4 tampen uit te rafelen kun je een kwastje maken. Dat is erg handig, want kwastjes hebben ongekend potentieel. Mocht je uiteindelijke knoopsel namelijk niet op een allemanseindje lijken, dan kun je er altijd nog mee verven! Geknoop moet multi-funktioneel zijn. Per definitie. Veel succes!

De Half Jaarlijkse IGKT Vergadering wederom in Nederland!!!

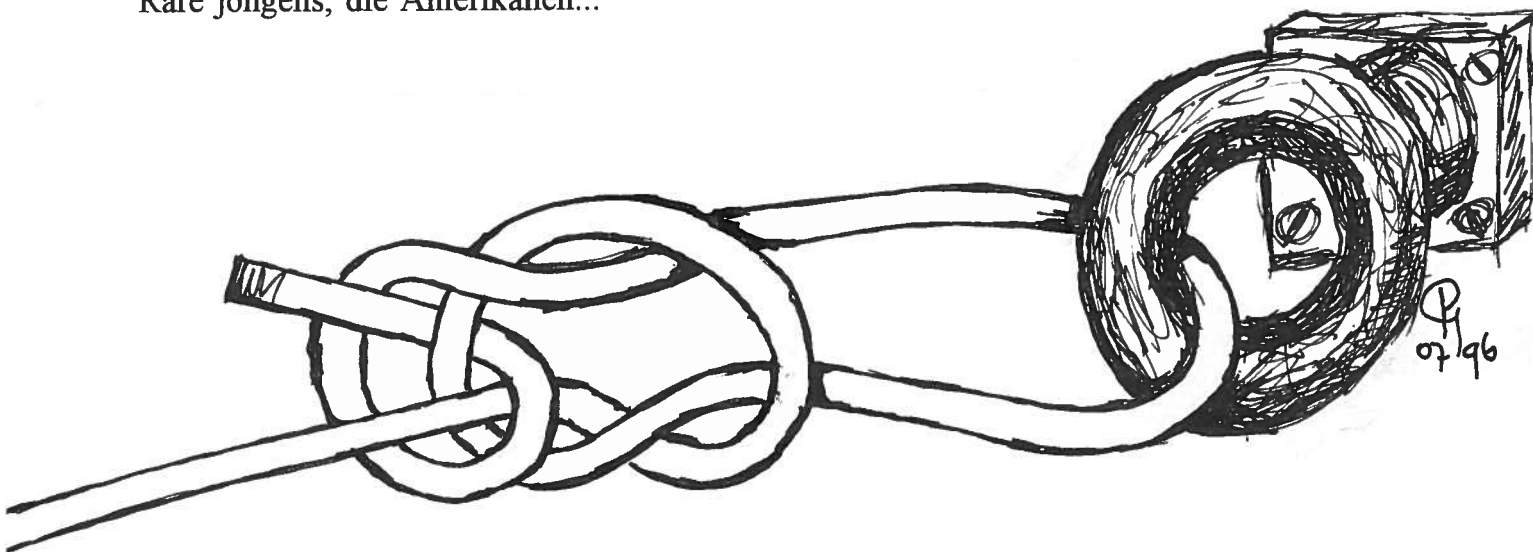

Hoezo "half-jaarlijkse" vergadering van het IGKT *wederom* in Nederland? Ja, ik was ook een beetje verbaasd toen ik enige tijd geleden vernam dat Willeke van der Ham uit Velsen-Noord spontaan de niet-onaanzienlijke taak op zich genomen heeft om de tweede *Half-Yearly IGKT Meeting* wederom in Rotterdam te organiseren. Dat gebeuren zou in oktober 1996 moeten plaatsvinden, maar op dit moment weet ik niets concreter te melden dan dat Willeke van plan is om alle IGKT-leden ruimschoots vóór oktober dit jaar een uitnodiging toe te sturen voor een organiserende vergadering. Voormalig IGKT-president Jan Vos uit Huizen schijnt ook ergens in dit komplot verweven te zijn, maar *hoe* is voor mij nog een onopgelost raadsel. Wie het weet mag het zeggen.

Wat ik je ondertussen wel kan vertellen gaat over mijn eigen ervaringen van de historische vergadering in Rotterdam rond zaterdag 13 oktober 1990. Daar heb ik drie dagen, dus 3*24 uur om precies te zijn, nagenoeg non-stop over knopen zitten praten. Voor mij begon het festijn op vrijdag, met een hoogtepunt op de zaterdag en een spontaan reisje naar *de Batavia* op de afsluitende zondag. De zaterdag waren er ongeveer 100 mensen, waarvan er speciaal 30 uit Engeland waren over gekomen. Niet allemaal gilde leden, want in de knopenwereld is iedereen welkom. Met behulp van naamkaartjes kon je herkend worden en dat maakte het ook een heel stuk makkelijker om *of* Engels *of* Nederlands *of* een combinatie van beide talen te spreken! Die vergadering zelf was gelukkig gauw over, zodat iedereen kon genieten van de tentoongestelde knoop staaltjes, de dias over het maken van scheepsfenders en een korte lezing van de Nieuw Zeelandse Prof. John Turner over Turkse- en andere knopen die hij spontaan in zijn touwtje kon toveren. Ik weet zeker dat nu, zes jaar later, die vergadering nog steeds als vers in menig knoper's geheugen gegrift staat.

Wist je dat...

onderstaande knoopje slechts gebruikt mag worden als je toestemming hebt van Aldon W. Hanson uit Midland, Michigan, USA? Nee, echt serieus hoor! Het is namelijk sinds 8 December 1987 beschermt door het United States Patent Number 4.711.476. Echter alleen op de structuur gebruikt als *knot* of *bend*. Aangezien Aldon *hitch* vergeten is, is onderstaand gebruik vrijgesteld van verschuldigde patentrechten!
Rare jongens, die Amerikanen...

Eindelijk! Een Knopen Museum

Op 2 augustus hebben Des en Liz Pawson uit Engeland een heuse wereld primeur. Ze openen dan namelijk hun knopenmuseum aan 501 Wherstead Road, Ipswich te Engeland. Zoals de meeste lezers van *Het Knooeknauwertje* waarschijnlijk weten zijn IGKT-president Des en zijn *First Lady* Liz fervente verzamelaars van alles wat met knopen te maken heeft. Ze sparen al jaren knoopjes vanuit de gehele wereld. Niet alleen moderne knoopkunst, maar ook het uiterst zeldzame antieke geknoop dat vroeger zogenaamd door analfabete zeelieden gemaakt diende te worden. De functie van het nieuwe museum is te laten zien dat knopen als volkskunst een serieus en waardig onderwerp vormen.

Agenda

Vanaf September is er weer op iedere laatste zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur in het maritiem museum *Prins Hendrik* te Rotterdam een bijeenkomst van de IGKT. Iedereen die over knopen wil kletsen is er van harte welkom. De ontmoeting vindt plaats in de kantine van het buitenmuseum, gelegen onder de middelste van de drie keten aan de Leuve Haven. Vlak bij de knopenborden, kan niet missen. Tot dan!